

شماره ثبت : ۵۹۶۹

«قواعد داوری کانون داوران حرفه‌ای استان آذربایجان شرقی»

فهرست مواد

- فصل اول: کلیات ۶
- ماده ۱- تعاریف ۶
- ماده ۲- نقش کانون ۷
- ماده ۳- اهداف ۷
- ماده ۴- قلمرو اجرا ۷
- ماده ۵- انصراف از حق ایراد ۸
- ماده ۶- ابلاغ ۸
- ماده ۷- محل داوری و بایگانی پرونده ۹
- فصل دوم: جریان داوری ۹
- ماده ۸- ورود کانون به فرآیند داوری ۹
- ماده ۹- درخواست داوری ۱۰
- ماده ۱۰- بررسی اولیه درخواست داوری ۱۰
- ماده ۱۱- بررسی داوری پذیری موضوع اختلاف ۱۱
- ماده ۱۲- پاسخ خوانده؛ دعوای متقابل ۱۱
- ماده ۱۳- داوری قراردادهای متعدد ۱۲
- ماده ۱۴- ادغام داوری ها ۱۲
- ماده ۱۵- الحاق ثالث ۱۳
- ماده ۱۶- معرفی نماینده ۱۴
- ماده ۱۷- استقلال شرط داوری و تعیین صلاحیت ۱۵
- فصل سوم: «داور» ۱۶
- ماده ۱۸- تعداد داوران ۱۶

- ماده ۱۹- انتخاب و نصب داور ۱۶
- ماده ۲۰- تکلیف داوران به ارائه رزومه ۱۷
- ماده ۲۱- قبول یا رد داوری از سوی داور منتخب ۱۷
- ماده ۲۲- تابعیت داور ۱۷
- ماده ۲۳- داوری چندجانبه ۱۷
- ماده ۲۴- استقلال و بی طرفی «داور» ۱۷
- ماده ۲۵- موارد جرح «داور» ۱۸
- ماده ۲۶- تشریفات جرح ۱۸
- ماده ۲۷- «داور» جانشین ۱۹
- فصل چهارم: جریان رسیدگی ۲۰
- ماده ۲۸- تسلیم پرونده به «داور» ۲۰
- ماده ۲۹- دستیار «داور» ۲۰
- ماده ۳۰- جلسه مدیریت پرونده ۲۰
- ماده ۳۱- لوایح کتبی و اصلاح ادعا یا دفاع ۲۱
- ماده ۳۲- تمدید مواعد زمانی تبادل لوایح ۲۱
- ماده ۳۳- قرارنامه داوری ۲۱
- ماده ۳۴- دستور موقت ۲۲
- ماده ۳۵- رفتار مساوی با طرفین ۲۳
- ماده ۳۶- مقر داوری و محل رسیدگی ۲۳
- ماده ۳۷- زبان داوری ۲۳
- ماده ۳۸- قانون حاکم ۲۴
- ماده ۳۹- جلسه استماع ۲۴
- ماده ۴۰- قصور در تسلیم لوایح و مدارک ۲۵

ماده ۴۱- شهود.....	۲۵
ماده ۴۲- کارشناس.....	۲۶
ماده ۴۳- ختم رسیدگی.....	۲۷
فصل پنجم: رأی داوری.....	۲۷
ماده ۴۴- صدور رأی داوری.....	۲۷
ماده ۴۵- رأی سازشی.....	۲۷
ماده ۴۶- شکل و محتوای رأی داوری.....	۲۷
ماده ۴۷- ابلاغ رأی داوری.....	۲۸
ماده ۴۸- مهلت صدور رأی داوری.....	۲۸
ماده ۴۹- بررسی پیش‌نویس رأی داوری.....	۲۹
ماده ۵۰- تصحیح، تفسیر رأی و رأی تکمیلی.....	۲۹
ماده ۵۱- قطعیت و قابلیت اجرای رأی داوری.....	۳۰
ماده ۵۲- ختم داوری.....	۳۰
فصل ششم: هزینه‌های داوری.....	۳۰
ماده ۵۳- تعیین هزینه‌های داوری.....	۳۰
ماده ۵۴- مبنای محاسبه حق‌الزحمه داوری.....	۳۱
ماده ۵۵- خسارت تأخیر تأدیه.....	۳۲
ماده ۵۶- کسورات حق‌الزحمه داوری.....	۳۲
ماده ۵۷- اعطای مهلت برای پرداخت هزینه‌های داوری.....	۳۲
ماده ۵۸- اتخاذ تصمیم راجع به تسهیم هزینه‌های داوری.....	۳۲
فصل هفتم: سایر مقررات.....	۳۳
ماده ۵۹- معافیت از مسئولیت.....	۳۳
ماده ۶۰- زمان لازم‌الاجرا شدن.....	۳۳

پیوست ۱: رسیدگی سریع ۳۴

ماده ۱- درخواست رسیدگی سریع ۳۴

ماده ۲- تعداد داوران ۳۴

ماده ۳- جریان رسیدگی ۳۴

ماده ۴- صدور رأی ۳۵

ماده ۵- هزینه ها ۳۵

ماده ۶- قاعده کلی ۳۵

پیوست ۲: داور اضطراری ۳۶

ماده ۱- درخواست صدور دستور موقت توسط داور اضطراری ۳۶

ماده ۲- نصب داور اضطراری ۳۶

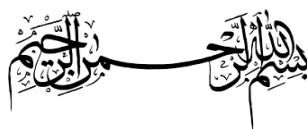
ماده ۳- جرح ۳۶

ماده ۴- رسیدگی ۳۷

ماده ۵- صدور دستور موقت توسط داوری اضطراری ۳۷

ماده ۶- هزینه ها ۳۷

ماده ۷- قاعده کلی ۳۷

فصل اول: کلیات

ماده ۱- تعاریف

اصطلاحاتی که در این قواعد داوری به کار رفته است، دارای معانی زیر می‌باشد:

«**قواعد داوری**»: مراد «قواعد داوری کانون داوران حرفه‌ای استان آذربایجان شرقی» است که به تصویب هیئت مدیره رسیده است.

«**اساسنامه**»: عبارت است از اساسنامه کانون داوران حرفه‌ای استان آذربایجان شرقی تحت شماره ۹۰۰۰/۸۷۷۲/۳۵۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۲۸.

«**خواهان**»: متقاضی یا متقاضیان داوری است که درخواست داوری خود را به کانون داوران حرفه‌ای استان آذربایجان شرقی تقدیم کرده‌اند.

«**خوانده**»: طرف مقابل خواهان در درخواست داوری است که می‌تواند واحد یا متعدد باشد.

«**داور**»: داور دارای پروانه داوری حرفه‌ای است که عضو کانون داوران حرفه‌ای استان آذربایجان شرقی باشد و اعم از داور واحد یا هیئت داوری است.

«**دیوان داوری کانون**»: مراد، دیوان داوری کانون داوران حرفه‌ای استان آذربایجان شرقی است که به موجب مقررات فصل پنجم (مواد ۱۹ تا ۲۱) «آیین‌نامه ساختار و تشکیلات اداری کانون داوران حرفه‌ای استان آذربایجان شرقی» تشکیل می‌شود و حدود وظایف و اختیارات آن نیز طی مواد مذکور تعیین می‌گردد.

«**قرارنامه داوری**»: قراردادی است که مطابق مقررات ماده ۳۳ «قواعد داوری» بین طرفین و داور (یا داوران) تنظیم می‌شود.

«**کانون**»: عبارت است از کانون داوران حرفه‌ای استان آذربایجان شرقی که در راستای تأمین اهداف مصرح در بند «الف» ماده ۱۱۶ قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۶ و دستورالعمل ساماندهی حل و فصل اختلافات از طریق داوری و ایجاد و توسعه نهادهای داوری مصوب ۱۴۰۰، پس از اخذ مجوز فعالیت از مرکز توسعه حل اختلاف قوه قضاییه و ثبت در اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیرتجاری به شماره ۵۹۶۹ بر اساس اساسنامه شماره ۹۰۰۰/۸۷۷۲/۳۵۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۲۸ تشکیل یافته است.

«**موافقت‌نامه داوری**»: اعم از شرط داوری مندرج در قرارداد، موافقت‌نامه داوری مستقل و موافقت‌نامه داوری ارجاعی است.

«**هیئت مدیره**»: هیئت مدیره کانون داوران حرفه‌ای استان آذربایجان شرقی موضوع مواد ۱۹ و ۲۰ اساسنامه کانون داوران حرفه‌ای استان آذربایجان شرقی.

ماده ۲- نقش کانون

«کانون» اهداف، وظایف و اختیارات خود را از طریق سازماندهی، نظارت بر جریان داوری و مدیریت فرآیند داوری پیگیری کرده و انجام می‌دهد، بدون آنکه خود مباشرت به داوری و حل و فصل اختلاف نماید.

ماده ۳- اهداف

هدف از تدوین قواعد داوری حاضر تعیین آیین مدیریت و اجرای فرآیند داوری و نیز تبیین چگونگی ارجاع پرونده به داوران حرفه‌ای عضو کانون است. به منظور تضمین هدف اخیر، هیئت مدیره کانون مکلف است پرونده‌های داوری را بر مبنای مقررات حاضر به داوران حرفه‌ای ارجاع نماید. در راستای پایبندی به اصول حاکم بر کانون به شرح ماده ۴ اساسنامه، به ویژه بند ۴ ماده مزبور، در لزوم پایبندی به اصول عدالت، انصاف و رعایت قوانین، ارجاع دعاوی به داوران باید با «اجرای کامل عدالت و انصاف»، در نظر گرفتن «تخصص» و «ممانعت از هرگونه ارجاع ناروا» انجام گیرد.

ماده ۴- قلمرو اجرا

۱- کلیه اشخاصی که اهلیت اقامه دعوا دارند، اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی، می‌توانند داوری در اختلافات خود را، اعم از اینکه در مراجع قضایی طرح شده یا نشده باشد، با تراضی به «کانون» ارجاع کنند. این تراضی ممکن است ناشی از انعقاد «موافقت‌نامه داوری» معتبر، اعم از شرط داوری، موافقت‌نامه داوری مستقل یا موافقت‌نامه داوری ارجاعی، و اعطای صلاحیت به «کانون» یا تراضی ناشی از مراجعه یکی از طرفین به «کانون» و پیشنهاد داوری از طریق «کانون» و قبول آن از ناحیه طرف دیگر باشد.

۲- تراضی طرفین برای ارجاع اختلاف به «کانون» به منزله اعلام قبولی طرفین برای اجرای داوری بر اساس مقررات قانونی داوری و «قواعد داوری» است. مدیریت فرآیند داوری و رسیدگی به کلیه دعاوی و اختلافاتی که به «کانون» ارجاع می‌شود، بر اساس «قواعد داوری» انجام می‌گیرد و در داوری‌های داخلی تابع مقررات باب هفتم قانون آیین دادرسی در دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور مدنی مصوب ۱۳۷۹ و در داوری‌های بین‌المللی تابع مقررات قانون داوری تجاری بین‌المللی مصوب ۱۳۷۶ می‌باشد.

۳- ارجاع طرفین به مقررات قانونی داوری و «قواعد داوری» به منزله قبول طرفین به ارجاع اختلاف خود به «کانون» و رسیدگی در «کانون» بر اساس مقررات و قواعد داوری مجری در زمان تقدیم درخواست داوری است، مگر آنکه در صورت بازنگری در «قواعد داوری»، طرفین در «موافقت‌نامه داوری» خود به صراحت توافق کرده باشند که داوری بر اساس «قواعد داوری» حاکم و لازم‌الاجرا در زمان انعقاد «موافقت‌نامه داوری» انجام شود.

ماده ۵- انصراف از حق ایراد

چنانچه هر یک از طرفین به عدم رعایت مقررات این «قواعد داوری» و یا شرایط قابل عدول «موافقت‌نامه داوری» علم داشته یا نوعاً می‌بایست علم داشته باشد، اما سکوت اختیار کند و داوری را ادامه دهد و تا پایان اولین جلسه استماع ایراد خود را مطرح نکند، چنین تلقی خواهد شد که از حق ایراد خود صرف‌نظر کرده است.

ماده ۶- ابلاغ

۱- طرفین باید با رعایت شرایط زیر، تمامی لوایح و مکاتبات خود با یکدیگر و نیز با «داور» را همراه با ضمائم، به دبیرخانه «کانون» تسلیم نمایند، مگر آنکه در این «قواعد داوری» خلاف آن مقرر شده باشد:

(الف) ارائه نسخه‌های کافی از لوایح و مکاتبات به دبیرخانه «کانون»، به تعداد خوانندگان، «داور» و یک نسخه برای «کانون».

(ب) ارسال فایل لوایح و مکاتبات به پست الکترونیکی «کانون» به نشانی درج‌شده در وبسایت «کانون»

(Kanoon.d.tbz@gmail.com).

۲- کلیه مکاتبات و اخطاریه‌ها می‌تواند به شکل حضوری و تحویل در قبال دریافت رسید، پست اوراق، پست الکترونیکی، از طریق سامانه ثنا و یا هرگونه ابزار ارتباطات الکترونیک که متضمن ثبت و ضبط سابقه ارسال و وصول به گیرنده باشد، ابلاغ گردد. در موارد زیر، اوراق مربوط، ابلاغ‌شده محسوب می‌شود:

(الف) وصول به مخاطب از نظر «داور» یا «کانون» به طور مستدل محرز باشد؛

(ب) مخاطب طبق ابلاغیه مربوط، اقدامی کرده باشد؛

(پ) مخاطب نفیاً یا اثباتاً به ابلاغیه پاسخ داده باشد؛

(ت) ابلاغ به محلی انجام شود که سابقه ابلاغ داشته باشد؛

(ث) ابلاغ در جلسه داوری انجام شود.

۳- در داوری‌هایی که به «کانون» ارجاع می‌شود، ابلاغ کلیه اوراق و مکاتبات و نیز تمامی دستورهای، تصمیم‌ها و قرارهایی که «داور» در جریان رسیدگی صادر یا اتخاذ می‌کند، از طریق دبیرخانه «کانون» ابلاغ می‌شود.

۴- کلیه اوراق و مکاتبات به نشانی‌های اعلام شده طرفین، در غیر این صورت به نشانی‌های مندرج در موافقت‌نامه داوری و یا نشانی ذکر شده در قرارداد میان طرفین و یا هر نشانی دیگری که طرفین متعاقباً اعلام کنند، ابلاغ می‌شود. در صورتی که هیچ یک از نشانی‌های فوق در دسترس نباشد یا امکان ابلاغ در آن نشانی وجود نداشته باشد، ارسال اوراق به نشانی آخرین اقامتگاه قانونی طرف داوری بر اساس اطلاعات برگ ثنا در صورت موجود بودن، یا به هر محل دیگری که در پرونده مطروح سابقه ابلاغ داشته باشد، به منزله ابلاغ محسوب شده و اوراق ارسالی ابلاغ شده تلقی می‌شود.

۵- تاریخ ابلاغ مکاتبات و اخطاریه‌ها، همان تاریخی است که مخاطب یا نماینده او، مکاتبات و اخطاریه‌ها را دریافت کرده یا تاریخی است که مکاتبات و اخطاریه‌ها مطابق بندهای ۳ و ۴ این ماده ابلاغ می‌گردد و سابقه آن در دبیرخانه «کانون» ثبت شده است.

۶- مهلت‌های مقرر در «قواعد داوری»، بدون احتساب روز ابلاغ و اقدام محاسبه می‌شود. چنانچه روز آخر مواعد، تعطیل رسمی یا روز غیرکاری باشد، نخستین روز کاری بعد، روز اقدام محسوب خواهد شد. تعطیلات رسمی و روزهای غیرکاری، داخل در مواعد و جزء مهلت محسوب می‌شود.

ماده ۷- محل داوری و بایگانی پرونده

محل تشکیل و بایگانی پرونده‌های داوری «کانون»، انجام داوری و برگزاری جلسات استماع و شور، محل ساختمان کانون داوران حرفه‌ای استان آذربایجان شرقی خواهد بود.

فصل دوم: جریان داوری

ماده ۸- ورود کانون به فرآیند داوری

ورود و مداخله کانون در امر تعیین و معرفی داور در دعاوی مشمول داوری به چهار طریق ممکن است:

(الف) پرونده‌هایی که محاکم دادگستری برای معرفی داور به کانون ارجاع می‌دهند تا پس از معرفی داور یا داوران، دادگاه اقدام به نصب داور نماید.

(ب) درج شرط داوری در قراردادها و معاملات یا انعقاد موافقت‌نامه‌های داوری مستقل و ارجاعی که در آنها کانون داوران حرفه‌ای استان به عنوان مرجع داوری تعیین می‌گردد.

(پ) رجوع مستقیم و بلاواسطه طرفین اختلاف، اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی، به کانون که درخواست نمایند حل و فصل اختلافات آنها از طریق کانون انجام گیرد.

(ت) متقاضی داورى از کانون درخواست انجام داورى کند، مراتب این درخواست به خوانده ابلاغ گردد و بهرغم فقدان شرط داورى، وی صلاحیت کانون برای رسیدگی به اختلاف یا اختلافات مطروح را بپذیرد.

ماده ۹- درخواست داورى

۱- «خواهان» یا نماینده قانونی او باید ضمن تکمیل فرم مربوطه و درج اطلاعات هویتی و ارتباطی خواهان و یا نماینده قانونی وی و نیز تکمیل اطلاعات هویتی و ارتباطی «خوانده»، درخواست داورى خود را به دبیرخانه «کانون» تسلیم کند. تاریخ ثبت درخواست داورى، شروع جریان داورى در «کانون» است. لازم به ذکر است، زمان ثبت درخواست داورى در «کانون»، ابتدای شروع مدت داورى نیست.

۲- درخواست داورى باید شامل موارد زیر باشد:

الف - مشخصات کامل طرفین شامل نام و نام خانوادگی، نام پدر و شماره ملی برای اشخاص حقیقی و نام، شماره ثبت، شناسه ملی و کد اقتصادی برای اشخاص حقوقی، همراه با ذکر نشانی پستی و الکترونیکی و هرگونه اسناد مثبت سمت، در صورتی که دعوا به نمایندگی طرح شده باشد؛

ب - توضیح درباره ماهیت معامله یا قرارداد یا وقایعی که اختلاف در ارتباط با آن یا ناشی از آن باشد و شرح ادعا و دلایل آن؛

پ - تعیین خواسته دعوا و بهای آن؛

ت - توضیح درباره «موافقت نامه داورى» و ارائه یک نسخه رونوشت از آن؛

ج - اظهارنظر در خصوص مقر داورى، زبان داورى و قانون حاکم بر ماهیت اختلاف در داورى‌های بین‌المللی.

ح - پیشنهاد «داور» از سوی خواهان (که قبول پیشنهاد منوط به تصویب کانون است).

۳- در صورتی که درخواست داورى مطابق «قواعد داورى» نباشد یا هزینه ثبت درخواست داورى پرداخت نشده باشد، «خواهان» باید ظرف مهلتی که دبیرخانه «کانون» تعیین می‌کند، نواقص را برطرف نماید. درخواست ناقص برای «کانون» تکلیفی ایجاد نمی‌کند.

۴- تشخیص و احراز مطابقت کپی و رونوشت اوراق و مستندات ارائه شده با اصول اوراق و مستندات با داور است.

ماده ۱۰- بررسی اولیه درخواست داورى

۱- پس از وصول درخواست داورى و ضمایم آن به کانون به ترتیب مقرر در ماده قبل، «هیئت مدیره» نسبت به تعیین و انتخاب «داور» اقدام می‌کند. پس از تعیین داور بر اساس مقررات فصل سوم و مواد ۱۸ تا ۲۷ این قواعد، درخواست متقاضی یا متقاضی‌ها

و مستندات منضم آن باید از سوی داور بررسی و ارزیابی شود. در این ارزیابی اولیه باید احراز گردد که: نخست، شرط یا موافقت نامه داوری وجود دارد؛ دوم، در شرط یا موافقت نامه داوری مربوط، کانون به عنوان مرجع داوری و مقام حل و فصل اختلاف یا اختلافات انتخاب شده است. بررسی و ارزیابی اولیه درخواست داوری بر عهده «داور» است.

تبصره: انتخاب داور از سوی دادگاه در مقام عدم توافق طرفین در تعیین داور از حکم فوق مستثنی است.

ماده ۱۱- بررسی داوری پذیری موضوع اختلاف

پس از بررسی اولیه درخواست داوری و احراز صلاحیت کانون برای حل و فصل اختلاف، «داور» باید مطابق مقررات مواد ۴۵۷، ۴۷۸ و ۴۹۶ قانون آیین دادرسی دادگاه های عمومی و انقلاب در امور مدنی مصوب ۱۳۷۹ و بند ۱ ماده ۳۴ قانون داوری تجاری بین المللی مصوب ۱۳۷۶، داوری پذیری موضوع اختلاف را بررسی کرده و راجع به آن اظهار نظر کند. بررسی داوری پذیری موضوع اختلاف و اظهار نظر راجع به آن مستلزم تکمیل فرم شماره ۲ (فرم درخواست داوری چاپی و متحدالشکل) است.

ماده ۱۲- پاسخ خوانده؛ دعوای متقابل

پس از بررسی اولیه درخواست داوری و داوری پذیری موضوع اختلاف مطابق مقررات فوق، دبیرخانه «کانون» تحت نظر «داور» منتخب درخواست داوری، اسناد و مدارک ضمیمه آن را به «خوانده» ابلاغ می نماید. «خوانده» باید ظرف ۱۰ روز در داوری های داخلی و ۳۰ روز در داوری های بین المللی از تاریخ دریافت درخواست داوری، پاسخ خود را که شامل اطلاعات زیر می باشد، به «داور» منصوب تسلیم نماید:

الف - مشخصات کامل خود شامل نام و نام خانوادگی، شماره ملی برای اشخاص حقیقی و نام، شماره ثبت، شناسه ملی و کد اقتصادی برای اشخاص حقوقی، همراه با ذکر نشانی پستی و الکترونیکی و هرگونه اسناد مثبت سمت، در صورتی که پاسخ یا دعوای متقابل به نمایندگی طرح شده باشد؛

ب - طرح ایرادات و پاسخ به ادعاها و خواسته ها، بیان دفاعیات و ارائه هرگونه دلیل و اسناد و مدارک؛

پ - اظهار نظر در خصوص مقر داوری، زبان داوری و قانون حاکم بر ماهیت اختلاف در داوری های بین المللی؛

ت - اظهار نظر راجع به پیشنهاد «داور» مصرح در درخواست داوری.

۲- دبیرخانه «کانون»، پاسخ «خوانده» به درخواست داوری را به «خواهان» ابلاغ می کند.

۳- در صورتی که «خوانده» ادعای متقابلی داشته باشد، باید ادعای متقابل خود را ضمن پاسخ به درخواست داوری به دبیرخانه «کانون» تسلیم و آن را ثبت کند و در صورت ارائه درخواست متقابل بعد از جلسه اول، رسیدگی به دعوای متقابل منوط به موافقت خواهان است.

۴- دعوای متقابل باید شامل موارد زیر باشد:

الف - مشخصات کامل طرفین شامل نام و نام خانوادگی، نام پدر، شماره ملی برای اشخاص حقیقی و نام، شماره ثبت، شناسه ملی و کد اقتصادی برای اشخاص حقوقی، همراه با ذکر نشانی پستی و الکترونیکی و هرگونه اسناد مثبت سمت، در صورتی که دعوا به نمایندگی طرح شده باشد؛

ب - توضیح درباره ماهیت معامله یا قرارداد یا وقایعی که اختلاف در ارتباط با آن یا ناشی از آن باشد و شرح ادعا و دلایل آن؛

پ - تعیین خواسته دعوا و مبلغ آن؛

ت - توضیح درباره «موافقت‌نامه داوری» و ارائه یک نسخه رونوشت از آن؛

ث - اظهارنظر در خصوص مقر داوری، زبان داوری و قانون حاکم بر ماهیت اختلاف در داوری‌های بین‌المللی.

۵- در صورتی که درخواست ادعای متقابل مطابق «قواعد داوری» نباشد یا اینکه هزینه ثبت درخواست ادعای متقابل پرداخت نشده باشد، «کانون» مهلت ۱۰ روزه‌ای تعیین می‌کند تا «خواهان» دعوای تقابل نواقص درخواست دعوای تقابل را برطرف کند. درخواست ناقص برای «کانون» تکلیفی ایجاد نمی‌کند.

۶- دبیرخانه «کانون» ادعای متقابل «خوانده» را به «خواهان» ابلاغ می‌کند و «خواهان» باید حداکثر ظرف ۱۰ روز در داوری‌های داخلی و ۳۰ روز در داوری‌های بین‌المللی از تاریخ دریافت دعوای متقابل، پاسخ خود به دعوای متقابل را به دبیرخانه «کانون» تسلیم کند.

ماده ۱۳- داوری قراردادهای متعدد

۱- ادعاهای ناشی از قراردادهای متعدد یا در رابطه با آنها را می‌توان در داوری واحد اقامه کرد، مشروط بر اینکه این ادعاها بر اساس «موافقت‌نامه داوری» واحد مطرح شده باشند یا در صورتی که طبق بیش از یک «موافقت‌نامه داوری» اقامه شده‌اند، موافقت‌نامه‌های داوری قابلیت انطباق با یکدیگر را داشته باشند.

۲- چنانچه هر یک از طرفین، ایراد یا ایراداتی درباره امکان رسیدگی توأمان به ادعاهای اقامه‌شده تحت یک داوری طرح نماید، داوری ادامه پیدا کرده و «داور» به موضوع صلاحیت یا امکان حل و فصل توأمان ادعاها در یک داوری رسیدگی می‌کند، مگر آنکه دبیرخانه «کانون» موضوع را برای اتخاذ تصمیم، به «دیوان داوری کانون» ارجاع دهد.

ماده ۱۴- ادغام داوری‌ها

۱- «کانون» می‌تواند با درخواست هر یک از طرفین، دو یا چند داوری را که طبق «قواعد داوری» تحت رسیدگی هستند، در داوری واحد ادغام نماید، مشروط بر اینکه:

الف - طرفین با ادغام موافقت کنند؛ یا

ب - تمام دعاوی مطرح در داوری‌ها بر اساس موافقت‌نامه یا موافقت‌نامه‌های داوری یکسان اقامه شده باشند؛ یا

پ - دعاوی مطرح در داوری‌های متعدد به موجب موافقت‌نامه واحد یا موافقت‌نامه‌های داوری یکسان اقامه نشده باشند، اما اصحاب داوری یکسان باشند، اختلافات مطرح در داوری‌ها ناشی از رابطه حقوقی واحد باشند و «کانون» تشخیص دهد که موافقت‌نامه‌های داوری قابل انطباق با یکدیگر هستند.

۲- «کانون» پس از مشورت با طرفین و «داور» در مورد ادغام تصمیم می‌گیرد. برای اتخاذ تصمیم، «کانون» وضعیت داوری‌های تحت ادغام، تأثیر ادغام بر داوری، «داور» منصوب، سرعت جریان رسیدگی و سایر اوضاع و احوال حاکم در نظر گرفته می‌شود. در صورت موافقت با ادغام، تمامی داوری‌ها در داوری اول ادغام می‌شود، مگر آنکه طرفین به نحو دیگری توافق کنند. در صورت ادغام، «کانون» می‌تواند نصب «داور» را لغو کرده و نسبت به نصب «داور» جدید یا ابقای «داور» سابق اتخاذ تصمیم نماید.

ماده ۱۵- الحاق ثالث

۱- هرگاه شخص ثالثی در موضوع داوری برای خود به طور مستقل حقی قائل باشد و یا خود را در محق شدن یکی از طرفین ذی‌نفع بداند، یا چنانچه یکی از طرفین دعوا جلب شخص ثالثی را در داوری ضروری قلمداد کند، می‌تواند درخواست الحاق را به دبیرخانه «کانون» تسلیم کند. مشروط بر اینکه:

الف - ثالثی که ملحق خواهد شد، حسب ظاهر به موافقت‌نامه داوری ملزم باشد، یا

ب - طرفین و ثالثی که ملحق خواهد شد، با الحاق موافق باشند.

۲- پیش از نصب «داور»، در صورتی که هر یک از طرفین، ایراد یا ایراداتی در خصوص درخواست الحاق طرح نماید، داوری ادامه پیدا کرده و موضوع درخواست الحاق توسط «داور» رسیدگی می‌گردد، مگر آنکه «کانون» موضوع را برای اتخاذ تصمیم به «دیوان داوری کانون» ارجاع دهد. «دیوان داوری کانون» با در نظر گرفتن نظرات طرفین، طرف الحاقی و هم‌چنین، اوضاع و احوال حاکم، در مورد پذیرش درخواست ورود یا جلب ثالث تصمیم‌گیری می‌کند.

۳- در صورتی که درخواست الحاق بعد از نصب «داور» مطرح شده باشد، «داور» با در نظر گرفتن اوضاع و احوال مرتبط، از جمله وجود «موافقت‌نامه داوری»، زمان درخواست الحاق، تعارض منافع احتمالی و تأثیر الحاق بر جریان داوری، راجع به درخواست الحاق اتخاذ تصمیم می‌کند.

۴- تصمیم «داور» یا «دیوان داوری کانون» در پذیرش درخواست الحاق، به معنای احراز صلاحیت نسبت به طرف الحاقی نیست.

۵- در صورتی که درخواست الحاق بعد از نصب «داور» تسلیم شود، موافقت با الحاق، به منزله رضایت طرف الحاقی بر «داور» منصوب است. در صورتی که درخواست الحاق پس از امضای «قرارنامه داوری» تسلیم شود، طرف الحاقی باید «قرارنامه داوری» را بپذیرد، مگر آنکه طرفین و طرف الحاقی بر خلاف آن توافق کنند و «داور» تراضی خلاف را تجویز نماید. در صورتی که درخواست الحاق قبل از نصب «داور» تسلیم شود و «دیوان داوری کانون» الحاق را بپذیرد، «داور» بر اساس ماده ۱۹ «قواعد داوری» نصب می گردد.

۶- درخواست ورود ثالث مادام که ختم رسیدگی اعلام نشده و درخواست جلب ثالث در حداقل زمان ممکن قبل یا همزمان با لایحه دفاع باید تسلیم دبیرخانه «کانون» شود.

۷- تاریخی که درخواست الحاق توسط دبیرخانه دریافت شده است، تاریخ شروع داوری علیه طرف الحاقی تلقی می شود.

۸- مواد ۹ و ۱۲ این «قواعد داوری» در مورد درخواست الحاق نیز اعمال می شود.

۹- در باب هزینه های داوری درخواست الحاق، ماده ۵۳ این «قواعد داوری» اعمال می گردد.

ماده ۱۶- معرفی نماینده

۱- طرفین می توانند نماینده یا نمایندگان خود را از میان وکلای دادگستری انتخاب و به صورت کتبی در درخواست داوری و پاسخ به درخواست داوری معرفی نمایند.

تبصره ۵: معرفی نماینده حقوقی به استناد ماده ۳۲ قانون آیین دادرسی دادگاه های عمومی و انقلاب در امور مدنی مصوب ۱۳۷۹ یا برابر بند «ب» ماده ۲۰ قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت ها مصوب ۱۴۰۳/۰۲/۲۲ بلامانع است.

۲- نماینده باید مدارک مثبت سمت خود را به دبیرخانه «کانون» تسلیم کند. پس از نصب داور، طرفین باید مدارک مورد نیاز «داور» را جهت احراز سمت نمایندگان خود در اختیار «داور» قرار دهند. سمت نماینده در نهایت باید از سوی «داور» احراز شود.

۳- انتخاب، تغییر یا افزودن نماینده از سوی هر یک از طرفین در جریان رسیدگی، باید به فوریت به «داور» و طرف دیگر از طریق دبیرخانه «کانون» ابلاغ گردد. پس از اعلام قبولی «داور»، چنانچه نماینده ای از سوی یکی از طرفین معرفی شود که با داور منصوب تعارض منافع داشته باشد و استقلال و بی طرفی «داور» را خدشه دار کند، «داور» می تواند با حضور چنین نماینده

ای مخالفت کند. تصمیم «داور» ظرف مدتی که دبیرخانه «کانون» تعیین می کند، در «دیوان داوری کانون» قابل اعتراض است و نظر دیوان لازم‌الاتباع می‌باشد.

ماده ۱۷- استقلال شرط داوری و تعیین صلاحیت

۱- شرط داوری که به صورت جزئی از یک قرارداد باشد، به عنوان موافقت‌نامه مستقل تلقی می‌شود و تصمیم «داور» در خصوص بطلان، فسخ، خاتمه و ملغی‌الاثربودن اصل قرارداد، تأثیری در حیات و اعتبار شرط داوری ندارد و فی‌نفسه به منزله بطلان یا عدم اعتبار شرط داوری مندرج در قرارداد نخواهد بود.

۲- «داور» می‌تواند در مورد حدود صلاحیت خود و هم‌چنین، درباره وجود و یا اعتبار «موافقت‌نامه داوری»، نفیاً و یا اثباتاً اتخاذ تصمیم نماید. ارجاع اختلافات و دعاوی به «کانون»، به منزله پذیرش این اختیار «داور» خواهد بود.

۳- ایراد به وجود یا اعتبار قرارداد اصلی رافع صلاحیت «داور» برای رسیدگی به چنین ایرادی نیست، مشروط بر اینکه «داور» اعتبار «موافقت‌نامه داوری» را احراز کند. اگر قرارداد اصلی وجود نداشته و یا باطل باشد، «داور» می‌تواند در حدود صلاحیت ناشی از «موافقت‌نامه داوری» درباره حقوق طرفین رسیدگی کرده و نسبت به ادعاها و ایرادات اتخاذ تصمیم نماید.

۴- چنانچه «خوانده» از پاسخ به درخواست داوری امتناع کند یا هر یک از طرفین قبل از نصب داور، در مورد وجود، اعتبار یا قلمروی «موافقت‌نامه داوری» ایراد یا ایراداتی مطرح نماید، داوری ادامه خواهد یافت و «داور» در مورد موضوع صلاحیت اتخاذ تصمیم می‌کند، مگر آنکه هیئت مدیره «کانون» موضوع را برای تصمیم‌گیری به «دیوان داوری کانون» ارجاع دهد.

۵- چنانچه هیئت مدیره «کانون»، موضوع صلاحیت را به «دیوان داوری کانون» ارجاع دهد و دیوان داوری وجود «موافقت‌نامه داوری» را بر اساس ظاهر آن احراز نماید، داوری ادامه پیدا خواهد کرد، بدون آنکه تصمیم «دیوان داوری کانون» مانع طرح ایراد نزد «داور» باشد. چنانچه «دیوان داوری کانون» وجود «موافقت‌نامه داوری» را بر اساس ظاهر آن احراز نکند و ایراد را وارد تشخیص دهد، عدم امکان ادامه داوری از سوی دبیرخانه «کانون» به طرفین ابلاغ می‌شود. هر یک از طرفین می‌تواند با مراجعه به دادگاه صالح، احراز وجود «موافقت‌نامه داوری» الزام‌آور را درخواست نماید.

۶- چنانچه هر یک از طرفین نسبت به وجود و یا اعتبار «موافقت‌نامه داوری» و یا حوزه شمول آن ایراد کند، «داور» باید پس از نصب، به عنوان یک امر مقدماتی و قبل از ورود به ماهیت دعوا، نسبت به آن تصمیم گیرد، مگر آنکه طرفین در «قرارنامه داوری» توافق کرده باشند که «داور» راجع به صلاحیت و ماهیت هم‌زمان در رأی نهایی اتخاذ تصمیم کند.

۷- صرف تعیین «داور» بر اساس پیشنهاد طرفین مانع از ایراد طرفین به صلاحیت «داور» نخواهد بود. ایراد به خروج «داور» از حدود صلاحیت در جریان رسیدگی داور، باید به محض بروز و اطلاع از آن اعلام گردد. با وجود این، در شرایط استثنایی «داور» می تواند ایراد خارج از موعد را بپذیرد.

فصل سوم: «داور»

ماده ۱۸- تعداد داوران

طرفین می توانند در «موافقت نامه داور» یا طی توافقی مجزا در مورد تعداد «داور» توافق کنند. در صورتی که توافقی میان طرفین وجود نداشته باشد، داور با داور منفرد انجام می شود، مگر آنکه طبق تصمیم دادگاه یا حسب تشخیص «کانون» با توجه به ماهیت دعوا، اوضاع و احوال حاکم بر پرونده، درجه اهمیت و پیچیدگی فنی و تخصصی موضوع اختلاف و خواسته مورد اختلاف، رسیدگی در هیئت داور متشکل از سه داور مناسب باشد که در این صورت «کانون» می تواند سه نفر داور تعیین و معرفی کند.

ماده ۱۹- انتخاب و نصب داور

۱- بر اساس صدر ماده ۲۰ «اساسنامه»، انتخاب و نصب «داور» در داورهای محوله به «کانون» از سوی «هیئت مدیره کانون» انجام می شود. مطابق بند ۸ از ماده ۲۱ «اساسنامه»، نظارت بر ارجاع عادلانه دعاوی به داوران حرفه ای از وظایف و اختیارات مدیرعامل است.

۲- در راستای اجرای کمال عدالت در ارجاع و تمهید زمینه های اعمال ماده ۳۰ اساسنامه، ارجاع دعاوی به داوران از سوی هیئت مدیره بر اساس نص ماده فوق، با ارزیابی و اعمال مجموعه ای از ضوابط متعدد انجام می گیرد که از جمله این ضوابط عبارتند از: (الف) رعایت نوبت بر اساس فهرست الفبایی نام خانوادگی داوران؛ (ب) تخصص داوران؛ (پ) تعهد اخلاقی داوران؛ (ت) میزان پابندی آنها به اخلاق حرفه ای داور؛ (ث) رتبه بندی داوران بر اساس ماده ۳۰ اساسنامه؛ (ج) داخلی یا بین المللی بودن داور. در هر حال، در فرآیند ارجاع دعاوی به داوران، هیئت مدیره باید اصل عدالت و انصاف را رعایت کند. **تبصره:** علاوه بر معیارها و ضوابط مقرر در این ماده، ارزش خواسته دعوا که به طور مستقیم بر مبلغ حق الزحمه داور تأثیر می گذارد نیز باید در ارجاع دعاوی به داوران مطرح نظر قرار گیرد.

۳- چنانچه طرفین اختلاف برای انجام داور در اختلافات خود در «کانون»، «داور» مشخصی را پیشنهاد کنند، در مقام ارجاع پرونده طرفین، «داور» پیشنهادی در اولویت ارجاع می باشد. ارجاع پرونده به داور یا داوران پیشنهادی سبب کسر یکی از نوبت های ارجاع پرونده به آن داور خواهد شد.

۳- ارجاع پرونده به داوران یا معرفی ایشان برای انتخاب به محاکم دادگستری تنها شامل داورانی است که حق عضویت خود در کانون را پرداخت کرده‌اند و فاقد هرگونه بدهی به کانون هستند.

ماده ۲۰- تکلیف داوران به ارائه رزومه

در راستای کاربرست ماده ۳۰ اساسنامه و نظر به اینکه در دعاوی تخصصی، همانند دعاوی بیمه، حمل و نقل، اعتبارات اسنادی و مواردی از این قبیل، یکی از ضوابط و مبانی ارجاع دعاوی به داوران «تخصص» است، مطابق قواعد داوری حاضر تمام داوران حرفه‌ای عضو کانون مکلف هستند تا رزومه کامل خود مشتمل بر تحصیلات و تجربیات عملی خویش را به انضمام مستندات مثبت آن، ظرف دو هفته پس از تصویب و ابلاغ این قواعد به کانون داوران حرفه‌ای استان تسلیم نمایند.

ماده ۲۱- قبول یا رد داوری از سوی داور منتخب

پس از انتخاب داور از سوی کانون و ابلاغ مراتب انتخاب به داور مورد نظر، داور یا داوران بلافاصله باید با حضور در کانون و تکمیل و امضای فرم مربوطه، مراتب قبولی یا رد داوری را به طور کتبی به کانون اعلام کنند. در صورت معرفی داور به محاکم دادگستری از سوی کانون، داور تعیین شده از سوی دادگاه باید ضمن اعلام مراتب قبولی یا رد داوری به دادگاه، هم‌زمان مراتب قبولی یا رد داوری را به طور کتبی به کانون نیز اعلام کند.

ماده ۲۲- تابعیت داور

در داوری‌های بین‌المللی، داور واحد یا سرداور نباید با هر یک از طرفین اختلاف تابعیت یکسان داشته باشد، مگر آنکه طرفی که تابعیت یکسان با «داور» ندارد، ایرادی نسبت به تابعیت «داور» مطرح نکند.

ماده ۲۳- داوری چندجانبه

در صورتی که داوری بیش از دو طرف داشته باشد و طرف‌ها در مورد تعداد داوران توافق نکرده باشند، داوری به صورت هیئت داوری متشکل از سه «داور» انجام می‌گیرد، مگر آنکه «کانون» با توجه به شرایط و اوضاع و احوال حاکم بر پرونده، ماهیت اختلاف، موضوع و نیز خواسته مورد اختلاف داوری، «داور» منفرد را مناسب تشخیص دهد.

ماده ۲۴- استقلال و بی‌طرفی «داور»

۱- «داور» باید مستقل و بی‌طرف باشد. «داور» نباید در مورد اختلاف، جریان داوری و یا نتیجه آن به طرفین مشورت دهد.

۲- «داور» باید ظرف ۷ روز از زمان ابلاغ انتصاب، قبولی یا رد داوری را به شکل مکتوب اعلام کند. هم‌چنین، در هنگام قبول داوری، اعلامیه‌ای مکتوب مبنی بر افشا، بی‌طرفی، استقلال و تخصیص زمان کافی جهت رسیدگی را امضا کرده و به دبیرخانه

«کانون» تسلیم کند. «داور» مکلف است هرگونه واقعیت یا اوضاع و احوالی را که می تواند استقلال یا بی طرفی او را از نظر یک فرد معقول و متعارف با تردید مواجه سازد، در اعلامیه مذکور بیان کند.

۳- «داور» مکلف است هرگونه واقعیت یا اوضاع و احوالی که در جریان داوری حادث می شود و از نظر یک فرد معقول و متعارف، موجب تردید در استقلال و بی طرفی او می شود، به فوریت و به صورت کتبی به دبیرخانه «کانون» اعلام کند.

۴- هرگونه تردید راجع به تکلیف به افشای واقعیات، اوضاع و احوال و روابط موجود میان «داور» و طرفین یا نمایندگان آنها باید به نفع افشا تفسیر شود.

ماده ۲۵- موارد جرح «داور»

۱- «داور» در صورتی قابل جرح است که اوضاع و احوال موجود باعث تردید موجه نسبت به بی طرفی و استقلال او شود و یا فاقد اوصافی باشد که طرفین تعیین کرده اند.

۲- با توافق طرفین، «داور» می تواند سازش میان طرفین را تسهیل سازد. چنین توافقی به منزله اسقاط حق جرح «داور» به دلیل مشارکت «داور» در سازش میان طرفین و اطلاعات کسب شده توسط «داور» در جریان سازش است.

ماده ۲۶- تشریفات جرح

۱- طرفی که قصد جرح «داور» را دارد، باید ظرف ۱۰ روز از تاریخ وصول قبولی «داور» یا در صورتی که جهات جرح «داور» در آینده در جریان داوری حادث شود، ظرف ۱۰ روز از تاریخ اطلاع از هرگونه اوضاع و احوال مذکور در ماده ۲۴ «قواعد داوری»، درخواست جرح «داور» را به «کانون» ارائه نماید.

۲- عدم جرح «داور» در مدت مقرر، به منزله اعراض از حق جرح است.

۳- درخواست جرح باید شامل دلایل جرح باشد. تاریخ ثبت درخواست جرح در دبیرخانه «کانون»، تاریخ جرح محسوب می گردد.

۴- پس از ثبت درخواست جرح در «کانون»، «داور» به جریان رسیدگی ادامه می دهد و اعلام درخواست جرح مانع از صدور رأی نیست.

۵- «کانون» درخواست جرح را به «داور» جرح شده، سایر داوران و طرفین ارسال می کند و برای اظهارنظر نسبت به درخواست جرح مهلتی را مشخص می نماید. داور باید ظرف ۱۰ روز نظر خود را اعلام نماید. نظرات واصله به طرفین و سایر داوران ابلاغ می شود.

۶- در صورت عدم پذیرش جرح توسط طرف دیگر و عدم کناره گیری «داور» جرح شده، موضوع جرح و مکاتبات مربوط به آن جهت بررسی و اتخاذ تصمیم به «دیوان داوری کانون» ارجاع می گردد.

۷- در صورت پذیرفتن جرح «داور»، تصمیم «دیوان داوری کانون» باید به صورت کتبی و مدلل باشد. تصمیم «دیوان داوری کانون» از سوی دبیرخانه «کانون» به طرفین ابلاغ می شود.

۸- تصمیم «دیوان داوری کانون» راجع به جرح «داور» قطعی و غیرقابل اعتراض است.

ماده ۲۷- «داور» جانشین

۱- در موارد ذیل، «داور» منتخب یا معرفی شده تغییر یافته و «داور» جانشین تعیین می گردد:

الف- عدم قبول داوری بعد از انتخاب «داور» و ابلاغ مراتب به ایشان؛

ب- فوت «داور»؛

پ- استعفای «داور» و پذیرش آن از سوی «کانون»؛

ت- پذیرش جرح «داور» از سوی «دیوان داوری کانون»؛

ث- توافق تمامی طرف ها به برکناری «داور» و پذیرش آن از سوی «کانون»؛

ج- استنکاف یا ناتوانی داور؛

چ- ارتکاب یکی از تخلفات انتظامی مقرر در بند (پ) ماده ۳۷ اساسنامه (تخلفات سنگین)؛ و

ح- محکومیت قطعی کیفری «داور» که موجب تعلیق وی، محرومیت او از داوری یا ابطال پروانه داوری حرفه ای او شود.

تبصره ۵: تعیین یا معرفی داور جانشین در کوتاه ترین زمان ممکن انجام خواهد شد.

۲- در صورتی که «داور» از انجام وظایف خود مطابق «قواعد داوری» حاضر، در مدت تعیین شده امتناع ورزد یا قصور نماید یا اقدامات لازم برای جلوگیری از تأخیر در انجام مراحل داوری را انجام ندهد یا در صورتی که انجام وظایف توسط «داور» غیرممکن شده باشد، «دیوان داوری کانون» می تواند راساً یا به درخواست هر یک از طرفین، «داور» را برکنار نماید. دبیرخانه «کانون»، پیش از ارجاع موضوع به «دیوان داوری کانون»، فرصت معقولی را که از ۱۰ روز بیشتر نباشد، به «داور» مورد نظر، هر یک از طرفین و سایر داوران برای اظهار نظر کتبی اعطا می کند.

۳- «داور» جانشین باید بر اساس همان تشریفات که در مورد «نصب داور» در این «قواعد داوری» مقرر گردیده است، نصب شود، مگر آنکه در شرایط استثنایی، «هیئت مدیره» پس از مشورت با اعضای دیگر هیئت داوران و طرفین و نیز با در نظر گرفتن شرایط پرونده، از سایر داوران بخواهد تا جریان داوری را ادامه دهند.

۴- پس از نصب «داور» جانشین، بدون نیاز به تکرار مراحل انجام شده در داوری، رسیدگی ادامه خواهد یافت، مگر آنکه «داور» پس از دریافت نظرات طرفین، تکرار تمام یا بخشی از رسیدگی را ضروری بداند.

فصل چهارم: جریان رسیدگی

ماده ۲۸- تسلیم پرونده به «داور»

دبیرخانه «کانون» پس از اخذ قبولی «داور»، پرونده را جهت رسیدگی در اختیار «داور» قرار می دهد، مشروط بر آنکه هزینه های داوری که دبیرخانه «کانون» در این مرحله مطالبه کرده است، پرداخت شده باشد.

ماده ۲۹- دستیار «داور»

۱- «داور» می تواند در جریان داوری، فردی را به عنوان دستیار معرفی کرده و یا از «کانون» درخواست نصب دستیار نماید. نصب دستیار «داور» به اطلاع طرفین می رسد و عدم ایراد هر یک از طرفین به نصب دستیار «داور»، به منزله قبولی تلقی می شود.

۲- «داور» باید در خصوص وظایف دستیار خود با طرفین مشورت کند. «داور» نباید تحت هیچ شرایطی تصمیم گیری را به دستیار خود واگذار نماید.

۳- «داور» باید اطمینان حاصل کند که دستیار در تمام مراحل مستقل و بی طرف باقی بماند. دستیار «داور» قبل از نصب باید اعلامیه استقلال و بی طرفی خود را امضا کند و هرگونه اوضاع و احوالی را که می تواند باعث تردید موجه درباره استقلال و بی طرفی وی شود، افشا کند.

۴- هر یک از طرفین می تواند برکناری دستیار «داور» را با اعمال شرایط مربوط به جرح «داور» درخواست کند. در صورتی که دستیار «داور» استعفا دهد یا «دیوان داوری کانون» دستیار داور را برکنار نماید، «داور» می تواند بر اساس مقررات این ماده از «کانون» درخواست نصب دستیار جایگزین نماید یا خود دستیار جایگزین معرفی کند. برکناری دستیار «داور» مانع از ادامه جریان رسیدگی نیست

۵- حق الزحمه دستیار «داور» با توافق «کانون» و «داور» تعیین می شود و پرداخت آن به عهده «داور» خواهد بود.

ماده ۳۰- جلسه مدیریت پرونده

۱- «داور» هم زمان با تنظیم «قارنامه داوری» یا حداکثر ظرف ۱۵ روز از تاریخ تنظیم آن، جلسه مدیریت پرونده را برگزار می کند تا با طرفین در مورد مدیریت پرونده و برنامه زمان بندی مورد نظر خود مشورت کند.

۲- «داور» زمان‌بندی را جداگانه تنظیم و برای طرفین و دبیرخانه «کانون» ارسال می‌کند. هرگونه اصلاح و تغییر در برنامه زمان‌بندی باید به طرفین و «کانون» اطلاع داده شود.

۳- «داور» می‌تواند پس از مشورت با طرفین، جلسه مدیریت پرونده را به صورت مجازی برگزار کند.

ماده ۳۱- لوایح کتبی و اصلاح ادعا یا دفاع

۱- «خواهان» باید در مدت تعیین‌شده از سوی «داور»، لایحه خود را تسلیم کند، مگر آنکه «خواهان» لایحه خود را ضمن درخواست داوری تسلیم کرده باشد.

۲- «خوانده» باید ظرف ۱۰ روز از تاریخ ابلاغ درخواست از سوی «کانون» یا «داور» لایحه دفاع خود را تسلیم کند.

۳- اصلاح ادعا، دفاع یا اصلاح ادعای متقابل بعد از امضای «قراردنامه داوری» مجاز نیست، مگر آنکه «داور» با توجه به ماهیت ادعای جدید و سایر اوضاع و احوال، آن را موجب تأخیر در رسیدگی یا تبعیض نسبت به طرف دیگر تشخیص ندهد. در هر حال، در صورت اصلاح، تکمیل ادعا یا دفاع یا ادعای متقابل، ضمن ابلاغ اصلاح انجام گرفته به طرف مقابل، باید به وی اجازه و مهلت پاسخ‌گویی داده شود.

ماده ۳۲- تمدید مواعد زمانی تبادل لوایح

«داور» می‌تواند مهلت‌های پیش‌بینی شده برای تبادل لوایح را تمدید کند، به نحوی که هر یک از طرفین بتواند به مسئولیت و وظایف خود در جریان داوری عمل کند. چنین تمدیدی نباید بیش از ۳۰ روز از مهلت تعیین‌شده در جدول زمان‌بندی موضوع ماده ۳۰ باشد، مگر آنکه «داور» تمدید بیش از ۳۰ روز را موجه تشخیص دهد.

ماده ۳۳- قراردنامه داوری

۱- «داور» مکلف است حداکثر ظرف ۲۰ روز از تاریخ تحویل گرفتن پرونده از دبیرخانه «کانون»، بر اساس آخرین لوایح و اظهارات طرفین و در صورت نیاز با حضور طرفین، «قراردنامه داوری» را تنظیم نماید. دبیرخانه «کانون» می‌تواند این مدت را بنا به درخواست موجه «داور» تمدید کند.

۲- «قراردنامه داوری» باید شامل موارد زیر باشد:

الف - نام و مشخصات کامل طرفین، شامل نشانی و اطلاعات تماس طرفین و نمایندگان آن‌ها؛

ب - نشانی اقامتگاه طرفین جهت ابلاغ در جریان داوری؛

پ - خلاصه‌ای از ادعاها و دفاعیات طرفین و خواسته هر یک از طرفین، تا حدودی که در این مرحله ممکن باشد، ذکر

مبلغ خواسته و هرگونه ادعای دیگر شامل خواسته متقابل؛

ت - در صورت امکان، تحریر محل نزاع و موضوعاتی که باید راجع به آن ها تصمیم گیری شود؛

ث - نام و مشخصات و نشانی اقامتگاه «داور»؛

ج - تعیین مقر داوری، زبان داوری و قانون حاکم بر ماهیت اختلاف در داوری های بین المللی؛

چ - ذکر اختیارات «داور»، از قبیل تفویض اختیار برای تعیین و تمدید مدت داوری به «داور»، نحوه تعیین کارشناس، نحوه استماع کارشناس و شهود، اختیار صدور رأی بر اساس صلح و سازش یا انصاف، نحوه صدور دستور موقت و نحوه اخذ تضمین مناسب برای دستور موقت؛

ح - هرگونه اختیار و موضوع دیگری که برای حل و فصل اختلاف از طریق داوری لازم باشد.

۳- «قرارداد داوری» باید به امضای طرفین و «داور» برسد.

۴- اگر هر یک از طرفین از مشارکت در تنظیم یا از امضای «قرارداد داوری» امتناع کند و یا هر یک از طرفین در دسترس نباشد، «داور» باید «قرارداد داوری» را پس از امضا جهت تأیید به مدیرعامل «کانون» تسلیم کند. با امضای «قرارداد داوری» مطابق این ماده یا تأیید آن از سوی مدیرعامل «کانون»، جریان داوری ادامه می یابد.

ماده ۳۴- دستور موقت

۱- در صورت درخواست هر یک از طرفین، «داور» به محض نصب و دریافت پرونده می تواند در امور مربوط به موضوع اختلاف که محتاج به تعیین تکلیف فوری است، هر دستور موقتی را که مناسب تشخیص می دهد، با رعایت مقررات دادرسی فوری مذکور در قانون آیین دادرسی در دادگاه های عمومی و انقلاب در امور مدنی، صادر نماید.

۲- جهت یا جهات تعیین تکلیف فوری باید در دستور موقت مشخص شود.

۳- متقاضی دستور موقت باید «داور» را متقاعد نماید:

الف - در صورتی که دستور موقت صادر نشود، ممکن است خسارتی ایجاد شود که حتی صدور رأی نهایی هم آن را جبران نخواهد کرد یا خسارت ناشی از عدم اجرای دستور موقت، بیش از خسارت ناشی از اجرای دستور موقت برای طرف مقابل باشد.

ب- احتمال معقولی برای موفقیت متقاضی دستور موقت در ماهیت دعوا وجود دارد. متقاضی دستور موقت باید این واقعیت را در نظر بگیرد که صرف وجود این احتمال، تأثیری بر تشخیص «داور» و اتخاذ تصمیم های بعدی در ماهیت دعوا نخواهد داشت.

۴- «داور» می تواند مقرر نماید که متقاضی دستور موقت، تأمین مناسبی به منظور جبران خسارت ناشی از اجرای دستور موقت، نزد «کانون» بگذارد.

۵- مراجعه به محاکم دادگستری و درخواست دستور موقت قبل از داوری یا حین داوری به معنای عدول از موافقت نامه داوری و یا نقض آن نیست و مانع از رسیدگی داوری نخواهد شد. تقاضای دستور موقت از محاکم دادگستری توسط هر یک از طرفین و نیز دستور صادره باید توسط متقاضی و بدون تأخیر به دبیرخانه «کانون» اطلاع داده شود.

۶- طرفین می توانند پیش از «نصب داور» بر مبنای ضوابط مندرج در پیوست دوم این قواعد، از «کانون» درخواست نصب «داور اضطراری» نمایند.

ماده ۳۵- رفتار مساوی با طرفین

رفتار «داور» با طرفین باید با رعایت مساوات، بی طرفی و منصفانه باشد و با لحاظ کردن مدت داوری، بر اساس جدول زمان بندی تهیه شده در جلسه مدیریت پرونده، به هر کدام از آنان فرصت معقول برای طرح ادعا یا دفاع و ارائه دلایل داده شود.

ماده ۳۶- مقر داوری و محل رسیدگی

۱- در داوری های بین المللی، در صورت عدم تعیین مقر داوری توسط طرفین یا چنانچه مقر داوری مبهم تعیین شده باشد، «دیوان داوری کانون»، با توجه به اوضاع و احوال و شرایط پرونده، مقر داوری را تعیین می کند یا تعیین مقر داوری را به «داور» ارجاع می دهد.

۲- «داور» می تواند جلسات شور، استماع اظهارات و دفاعیات طرفین، شهود، کارشناسان، بازرسی کالا، اسناد و مدارک را در هر محلی که مقتضی بداند، تشکیل دهد، مگر آنکه در «قرارنامه داوری» به نحو دیگری مقرر شده باشد. در هر صورت، رأی داوری در مقر داوری صادر خواهد شد، حتی اگر جلسه استماع به صورت حضوری در محل دیگر یا به صورت مجازی برگزار شده باشد.

ماده ۳۷- زبان داوری

۱- در داوری های بین المللی، در صورت عدم تعیین زبان داوری از سوی طرفین، «داور» با مشورت طرفین و با توجه به قرارداد و اوضاع و احوال پرونده، زبان داوری را تعیین می کند.

۲- در صورتی که اسناد و مدارک مورد استناد به زبان دیگری باشد، طرفی که چنین مدارکی را ارائه و به آن استناد می کند، مکلف است ترجمه مدارک را بر اساس زبان داوری تهیه و تسلیم کند، مگر آنکه «داور» ترجمه رسمی آن ها را لازم بداند.

ماده ۳۸- قانون حاکم

- ۱- «داور» مکلف است براساس قانون حاکم و یا قواعد حقوقی قابل اعمال رأی صادر کند.
- ۲- در داورهای بین‌المللی، در صورت عدم تعیین قانون حاکم از سوی طرفین، «داور» قانونی را که به موجب قواعد حل تعارض مناسب تشخیص می‌دهد، اعمال خواهد کرد.
- ۳- تعیین قانون یک کشور به هر نحو که صورت گیرد، به منزله ارجاع به قوانین ماهوی آن کشور است و شامل قواعد حل تعارض آن نمی‌شود، مگر طرفین طور دیگری توافق کرده باشند.
- ۴- «داور» مکلف است در کلیه موارد، مطابق مفاد قرارداد تصمیم بگیرد و عرف و عادت تجاری مربوط را رعایت کند.
- ۵- «داور» در صورتی حق دارد در ماهیت دعوا براساس کدخدامنشی و انصاف رأی صادر کند که طرفین به طور صریح چنین اختیاری به او داده باشند.

ماده ۳۹- جلسه استماع

- ۱- «داور» باید در صورت صلاحدید یا با درخواست هر یک از طرفین، تشکیل جلسه رسیدگی را با اخطار قبلی از طریق دبیرخانه «کانون» به اطلاع طرفین برساند. در صورتی که طرفین درخواست جلسه استماع نکنند و «داور» نیز آن را ضروری نداند، می‌تواند بر اساس لوایح و اسناد موجود در پرونده، رسیدگی و رأی صادر کند.
- ۲- «داور» می‌تواند جهت تسهیل رسیدگی، موضوعات یا سؤالاتی را برای طرح در جلسه رسیدگی تعیین کرده و از طریق دبیرخانه «کانون» برای طرفین ارسال کند.
- ۳- جلسات رسیدگی غیرعلنی است، مگر آنکه طرفین به طور کتبی خلاف آن توافق کنند.
- ۴- افرادی که در داورى نقش و سمتی ندارند، نمی‌توانند بدون موافقت طرفین و «داور» در جلسه رسیدگی شرکت کنند.
- ۵- چنانچه هر یک از طرفین بدون عذر موجه از شرکت در جلسه رسیدگی امتناع کند، «داور» می‌تواند جلسه رسیدگی را برگزار کند.
- ۶- «داور» می‌تواند در طول جریان رسیدگی، از طرفین بخواهد لوایح یا ادله و مستندات تکمیلی ارائه کنند یا طرفین را برای ارائه توضیحات دعوت نماید.

۷- «داور» می‌تواند با ذکر دلایل موجه، تمام یا بخشی از جریان رسیدگی را به صورت مجازی برگزار نماید، مگر آنکه طرفین خلاف آن توافق کرده باشند یا «کانون» دلایل «داور» را موجه تشخیص ندهد.

ماده ۴۰- قصور در تسلیم لوایح و مدارک

۱- چنانچه «خواهان» بدون عذر موجه، لوایح و ادله خود را ظرف مهلت مقرر تسلیم نکند و «داور» با اخذ توضیح از «خوانده» هم نتواند رأی دهد، قرار ابطال درخواست داوری صادر خواهد شد.

۲- در صورتی که «خوانده» لایحه دفاع ارائه ندهد؛ هم‌چنین، در صورتی که «خواهان» از ارائه لایحه در پاسخ به دعوای متقابل «خوانده» خودداری کند، بدون اینکه این اقدامات فی‌نفسه به معنای قبول ادعای «خواهان» یا ادعای متقابل «خوانده» تلقی شود، «داور» بر اساس مدارک موجود در پرونده رسیدگی کرده و تصمیم مقتضی خواهد گرفت.

۳- عدم شرکت هر یک از طرفین در هر یک از مراحل داوری مانع جریان داوری نخواهد شد. اگر هر یک از طرفین، با وجود ابلاغ، از حضور در جلسه استماع و یا ارائه اسناد و مدارک و ادله مورد استناد خود ظرف مهلت مقرر، خودداری کند، «داور» می‌تواند بر اساس مدارک موجود رسیدگی کرده و تصمیم مقتضی را اتخاذ نماید. در صورتی که هیچ یک از طرفین با وجود دعوت قبلی بدون ارائه دلایل کافی برای ارائه توضیح، حاضر نشوند و «داور» هم نتواند بدون این توضیحات، در ماهیت دعوا تصمیم بگیرد، قرار ابطال درخواست داوری صادر خواهد شد.

ماده ۴۱- شهود

۱- در صورتی که هر یک از طرفین جهت اثبات ادعا یا مدافعات خود به شهادت شهود استناد کند، باید قبل از تشکیل جلسه استماع، نام و مشخصات شهود، موضوع شهادت ایشان و ارتباط آن با موضوع داوری را به صورت کتبی تسلیم کند. در صورت احراز تأثیر مودای شهادت شهود و ارتباط آن با موضوع دعوا، «داور» جلسه‌ای تعیین می‌کند و از طرفین و شهود جهت استماع شهادت دعوت به عمل می‌آورد. به طرف استنادکننده به شهادت شهود تذکر داده می‌شود که شهود را در جلسه استماع حاضر کند. در صورت عدم حضور شهود بدون عذر موجه، شهادت شهود از عداد دلایل استنادکننده خارج می‌شود.

۲- شهادت شهود ممکن است به صورت شهادت‌نامه کتبی امضا شده که صحت امضای شهود قابل احراز باشد، تسلیم گردد.

۳- هر یک از طرفین می‌تواند در جلسه استماع و رسیدگی، تحت نظارت «داور»، از شهود خود یا شهود طرف مقابل پرسش‌هایی را که مرتبط با قضیه باشد، مطرح نماید و «داور» نیز می‌تواند رأساً پرسش‌هایی را از شهود به عمل آورد. ارزیابی ارزش اثباتی شهادت شهود یا شهادت‌نامه کتبی با «داور» است.

ماده ۴۲- کارشناس

۱- «داور» می تواند در مواردی که لازم بداند رأساً و یا به درخواست هر یک از طرفین، موضوع را به کارشناس یا هیئت کارشناسی ارجاع دهد. «داور» بعد از مشورت با طرفین، قرار کارشناسی را تنظیم کرده و یک نسخه از آن را به کارشناس و نسخه دیگر را به طرفین ابلاغ می کند.

۲- طرفین با ارجاع اختلاف خود به «کانون» موافقت می کنند که تشخیص ضرورت ارجاع امر به کارشناس برعهده «داور» است. طرفین نمی توانند نسبت به ارجاع یا عدم ارجاع امر به کارشناس اعتراض نمایند.

۳- هر یک از طرفین باید هرگونه اطلاعات مرتبط را در اختیار کارشناس و طرف مقابل قرار دهد و موجبات دسترسی کارشناس را به مدارک مربوط، کالا یا سایر اموال و امکنه برای انجام معاینه و بازمینی، فراهم آورد. هرگونه اختلاف میان کارشناس و طرفین در خصوص اطلاعات لازم و اسناد و کالاها باید به «داور» ارجاع شود.

۴- نظریه کارشناسی به طرفین ابلاغ می شود تا چنانچه اظهارنظری راجع به آن دارند، ظرف ۱۰ روز از تاریخ ابلاغ، اعلام کنند. «داور» می تواند این مهلت را به درخواست هر یک از طرفین برای یک بار تمدید کند. طرفین مجاز هستند تا اسنادی را که کارشناس برای تهیه گزارش به آنها استناد نموده است، بررسی نمایند.

۵- در صورتی که «داور» لازم بداند، می تواند از کارشناس نظریه تکمیلی بخواهد. بعد از دریافت گزارش کتبی کارشناس، در صورت درخواست یکی از طرفین یا در صورتی که «داور» لازم بداند، کارشناس باید پس از تقدیم گزارش کتبی برای ادای توضیح و پاسخ به سؤالات «داور» و طرفین در جلسه استماع شرکت کند.

۶- حق الزحمه کارشناس با توجه به تعرفه های مربوط تعیین می شود و هنگام صدور رأی جزء هزینه های داوری محسوب خواهد شد. در صورتی که کارشناسی به درخواست طرفین باشد، حق الزحمه و هزینه های کارشناسی باید توسط متقاضی نظر کارشناسی پرداخت شود و در صورت عدم پرداخت در مدت معین، «داور» می تواند ارزش این دلیل کارشناسی را ارزیابی کرده یا آن را با توجه به اوضاع و احوال از عداد دلایل خارج نماید. هرگاه کارشناسی به تشخیص و نظر «داور» باشد و «داور» نتواند بدون انجام کارشناسی رسیدگی و تصمیم گیری نماید، پرداخت دستمزد و هزینه های کارشناسی به طور مساوی بر عهده طرفین است. چنانچه طرفین دستمزد و هزینه کارشناسی را نپردازند و «داور» هم نتواند بدون انجام کارشناسی رسیدگی و تصمیم گیری نماید، درخواست داوری رد خواهد شد.

ماده ۴۳- ختم رسیدگی

۱- «داور» مکلف است پیش از صدور رأی و در اولین فرصت ممکن، پس از احراز اینکه طرفین از فرصت کافی و معقول برای ارائه دفاعیات برخوردار شده‌اند و با رعایت مفاد ماده ۴۸ این قواعد، ختم رسیدگی را به دبیرخانه «کانون» اعلام نماید. دبیرخانه «کانون» ختم رسیدگی را به طرفین اعلام می‌کند. پس از اعلام ختم رسیدگی هیچ لایحه یا دلیل و مدرک جدیدی قابل طرح و ارائه نخواهد بود.

۲- «داور» مکلف است حداکثر ظرف ۳۰ روز پس از اعلام ختم رسیدگی، پیش‌نویس رأی داوری را قبل از امضاء، جهت اعمال مقررات ماده ۴۹ «قواعد داوری» به دبیرخانه «کانون» تسلیم کند. در صورت نیاز به مهلت بیشتر، «داور» می‌تواند با ذکر دلیل و موجبات تأخیر، مدت مذکور را با موافقت «کانون» به مدت ۱۵ روز تمدید نماید.

۳- در صورت تعدد دعاوی، «داور» می‌تواند با تفکیک دعوایی که آماده صدور رأی باشد، نسبت به آن ختم رسیدگی را اعلام کرده و مبادرت به صدور رأی نماید و رسیدگی را نسبت به دعوی دیگر ادامه دهد.

فصل پنجم: رأی داوری

ماده ۴۴- صدور رأی داوری

۱- اخذ تصمیم در هیئت داوران با اکثریت آرا معتبر است. در صورتی که اکثریت حاصل نشود، سرداور به تنهایی رأی صادر خواهد کرد.

۲- در صورت امتناع یا قصور «داور» از امضای رأی داوری، امضای اکثریت داوران و در صورت عدم تحقق اکثریت، امضای سرداور کافی خواهد بود، مشروط بر اینکه علت عدم امضای اعضای دیگر هیئت داوران، در رأی ذکر شود. نظر مخالف یا جداگانه هر «داور» به رأی ضمیمه می‌شود.

ماده ۴۵- رأی سازشی

چنانچه بعد از تسلیم پرونده به «داور»، طرفین اختلافات خود را از طریق سازش فیصله دهند، «داور» به درخواست طرفین می‌تواند مراتب سازش را به صورت رأی سازشی صادر نماید. رأی سازشی که به صورت فوق صادر می‌شود، برای طرفین قطعی و لازم‌الاجرا است.

ماده ۴۶- شکل و محتوای رأی داوری

۱- رأی داوری باید کتبی باشد و توسط «داور» امضا گردد.

۲- رأی «داور» شامل مقدمه، خلاصه جریان رسیدگی، متن رأی داور و بخش اجرایی رأی به شرح زیر است:

الف - مقدمه رأی شامل شماره پرونده، شماره و تاریخ رأی و مقر، مشخصات و نشانی طرفین، نام «داور» و خواسته دعوا خواهد بود.

ب - خلاصه جریان رسیدگی، شامل خلاصه‌ای است از اظهارات طرفین و مذاکرات جلسه یا جلسات استماع و اقداماتی که به منظور احراز واقعیات صورت گرفته است.

پ - متن رأی، شامل ذکر موضوع دعوا یا دعاوی، خواسته و ادله‌ای که رأی بر آن‌ها مبتنی است، مگر آنکه طرفین توافق کرده باشند که دلایل رأی ذکر نشود یا رأی سازشی بر اساس ماده ۴۵ «قواعد داوری» باشد یا بر اساس اختیار «داور» مبتنی بر صلح و سازش صادر شده باشد.

ت - بخش اجرایی رأی، شامل تصمیمات منجز و مشخص «داور» نسبت به خواسته و اقداماتی که طرف‌های دعوا باید مطابق این بخش از رأی به عمل آورند.

ج - رأی داوری، باید حاوی تاریخ و مقر داوری باشد.

۳- «داور» می‌تواند در خصوص بخشی از خواسته مبادرت به صدور رأی جزئی نماید و رسیدگی به سایر خواسته‌ها را ادامه دهد.

ماده ۴۷- ابلاغ رأی داوری

۱- رأی داوری به صورت حضوری، از طریق پست سفارشی یا از طریق سامانه ثنا به اصحاب دعوا ابلاغ می‌گردد، مشروط بر اینکه کلیه هزینه‌های داوری پرداخت شده باشد.

۲- طرفین با ارجاع اختلاف خود به «کانون» و با ابلاغ رأی داوری مطابق ترتیبات مذکور در «قواعد داوری»، از ابلاغ رأی به سایر شیوه‌ها صرف نظر می‌کنند.

ماده ۴۸- مهلت رسیدگی و صدور رأی داوری

۱- مدت داوری ۶ ماه از تاریخ امضای قرارنامه داوری از سوی داوران و طرفین یا در فرض اعمال ماده ۳۳(۴) این قواعد، از تاریخ ابلاغ تأیید قرارنامه داوری از سوی مدیرعامل است، مگر آنکه طرفین به نحو دیگری توافق کرده باشند. تمدید مدت مذکور برای دو دوره سه ماهه، با توافق طرفین بلامانع است. طرفین می‌توانند اختیار تمدید مدت داوری را به «داور» اعطا کنند.

۲- افزون بر اعمال مقررات بند قبل، مدیرعامل کانون می‌تواند بنا به درخواست مستدل «داور» یا به صلاحدید خود و در صورتی که لازم بدانند، مهلت رسیدگی و صدور رأی را برای یک دوره سه ماهه دیگر تمدید کند.

ماده ۴۹- بررسی پیش‌نویس رأی داوری

به منظور بررسی و حصول اطمینان از رعایت تشریفات قانونی و نیز «قواعد داوری»، «داور» باید ۱۵ روز قبل از امضای رأی، پیش‌نویس آن را به دبیرخانه «کانون» تسلیم نماید و دبیرخانه «کانون»، پیش‌نویس را در «دیوان داوری کانون» مطرح کند. «دیوان داوری کانون» می‌تواند بدون آنکه در آزادی عمل و اختیارات «داور» از نظر تصمیم‌گیری مداخله کند، توجه «داور» را به شکل و یا ماهیت رأی جلب نماید. «داور» در قبول یا رد نکات ماهوی مخیر است، لکن مکلف است نظرات «دیوان داوری کانون» درباره شکل رأی را رعایت کند. پس از تأیید پیش‌نویس رأی از سوی «دیوان داوری کانون»، «داور» مجاز به امضای آن می‌باشد.

ماده ۵۰- تصحیح، تفسیر رأی و رأی تکمیلی

۱- در داوری‌های داخلی، در صورتی که «داور» رأساً متوجه شود که تصحیح رأی ضروری است، باید با رعایت مقررات قانونی داوری اتخاذ تصمیم نماید. هر یک از طرفین نیز می‌تواند با رعایت قوانین داوری، ظرف ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ رأی، درخواست اصلاح نگارشی، تایپی، اشتباه در محاسبه یا اشتباهات مشابه یا تفسیر و رفع ابهام از رأی و یا درخواست رأی تکمیلی نسبت به ادعایی که اقامه شده ولی در رأی مسکوت مانده را مطرح کند. درخواست اصلاح یا تفسیر رأی یا صدور رأی تکمیلی باید در درخواست واحد به دبیرخانه «کانون» تسلیم شود و دبیرخانه «کانون» آن را به طرف مقابل ابلاغ می‌کند. طرف دیگر داوری می‌تواند نظرات خود را ظرف ۱۰ روز از ابلاغ درخواست اعلام نماید. «داور» مکلف است ظرف ۲۰ روز از تاریخ درخواست مذکور، نسبت به آن اتخاذ تصمیم کند.

۲- در داوری‌های بین‌المللی، در صورتی که «داور» رأساً متوجه شود که تصحیح یا رفع ابهام از رأی ضروری است، می‌تواند با رعایت مقررات قانونی مقر داوری، ظرف ۳۰ روز از زمان صدور رأی نسبت به صدور رأی اصلاحی یا تفسیری اقدام کند. هر یک از طرفین نیز می‌تواند با رعایت قانون مقر داوری، ظرف ۳۰ روز از تاریخ ابلاغ رأی درخواست اصلاح نگارشی، تایپی، اشتباه در محاسبه یا اشتباهات مشابه یا تفسیر و رفع ابهام از رأی یا درخواست رأی تکمیلی نسبت به ادعایی که اقامه شده ولی در رأی مسکوت مانده را مطرح کند. درخواست اصلاح یا تفسیر رأی یا صدور رأی تکمیلی باید در درخواست واحد به دبیرخانه «کانون» تسلیم شود و دبیرخانه «کانون» آن را به طرف مقابل ابلاغ می‌کند. طرف دیگر داوری می‌تواند نظرات خود را ظرف ۱۵ روز از ابلاغ درخواست اعلام نماید. «داور» مکلف است ظرف ۳۰ روز از تاریخ درخواست اصلاح و تفسیر و ظرف ۶۰ روز از تاریخ درخواست رأی تکمیلی، اتخاذ تصمیم نماید.

۳- در صورت درخواست اصلاح یا تفسیر رأی توسط هر یک از طرفین، «داور» باید فقط به موارد مذکور از سوی درخواست‌کننده رسیدگی کند.

۴- مقررات مواد ۴۴، ۴۶، ۴۷، ۴۸، ۴۹ و ۵۱ «قواعد داوری» در مورد رأی اصلاحی، تفسیری یا تکمیلی نیز لازم الاجراء است.

ماده ۵۱- قطعیت و قابلیت اجرای رأی داوری

۱- رأی «داور» قطعی است و پس از ابلاغ، طبق مقررات قانونی لازم الاجراء می‌باشد.

۲- با پذیرش داوری از طریق «کانون»، طرفین متعهد می‌شوند که رأی داوری صادره را قطعی و لازم الاجراء دانسته و بدون تأخیر اجرا نمایند.

ماده ۵۲- ختم داوری

داوری در موارد زیر خاتمه یافته یا متوقف می‌شود:

الف - صدور رأی.

ب - استرداد دعوا توسط «خواهان»، مگر آنکه «خوانده» با ذکر دلایل موجه به آن اعتراض نماید و «داور» برای «خوانده» نفع قانونی و موجهی در ادامه داوری احراز کند.

پ - عدم امکان و یا عدم لزوم ادامه رسیدگی به هر دلیل دیگر به تشخیص «داور». در این صورت، «داور» نظر خود مبنی بر خاتمه داوری را به «کانون» و طرفین اطلاع می‌دهد. طرفین می‌توانند ظرف ۱۵ روز از تاریخ ابلاغ، اعتراض خود را به «داور» اعلام کنند. تصمیم «داور» در «دیوان داوری کانون» قابل اعتراض است.

ت - توافق طرفین بر ختم رسیدگی داوری. در این صورت، طرفین باید توافق خود را به طور کتبی به «کانون» و «داور» اطلاع دهند.

ث - فوت یا حجر یکی از طرفین دعوا.

ج - در داوری‌های داخلی، در صورت صدور حکم ورشکستگی یکی از طرفین دعوا که شخص حقوقی باشد، مطابق مقررات قانون تجارت تا تعیین مدیر تصفیه، داوری متوقف می‌گردد. در داوری‌های بین‌المللی موضوع تابع مقررات حاکم است.

فصل ششم: هزینه‌های داوری

ماده ۵۳- تعیین هزینه‌های داوری

۱- هزینه‌های داوری شامل هزینه ثبت درخواست داوری، هزینه‌های اداری «کانون»، حق الزحمه «داور» و هزینه‌های «داور»، مانند هزینه سفر، حق الزحمه و هزینه کارشناسی و سایر هزینه‌ها و مخارج متعارف حقوقی است که فرآیند داوری ایجاد می‌کند. در دعاوی مطروحه که میزان خواسته در آنها بالا و قابل توجه باشد، حق الزحمه داوری طبق توافق به میزان مازاد بر تعرفه تعیین می‌شود.

۲- پس از وصول درخواست داوری یا انتخاب داور از سوی دادگاه، طبق «قواعد داوری»، دبیرخانه «کانون»، با توجه به نوع خواسته و میزان آن، هزینه‌های داوری را طبق تعرفه مندرج در آخرین آیین‌نامه حق‌الزحمه داوری مصوب رئیس قوه قضاییه تعیین و به متقاضی یا متقاضیان داوری ابلاغ می‌کند و هم‌زمان از «خواهان» و «خوانده» مطالبه می‌کند که ظرف ۱۰ روز از تاریخ ابلاغ، هزینه‌های داوری را به کانون پرداخت کنند. بدیهی است شروع روند داوری منوط به پرداخت حق‌الزحمه داوری است.

۳- «کانون» می‌تواند با توجه به تغییر مبلغ خواسته، نوع خواسته و پیچیدگی ماهیت اختلاف، هزینه‌های داوری را به تناسب افزایش دهد.

۴- جز در مواردی که طرفین طور دیگری توافق کرده‌اند، پرداخت هزینه‌های داوری در «کانون» به تساوی برعهده «خواهان» و «خوانده» است. در مواردی که دعوای متقابل مطرح شود نیز هزینه‌ها به تساوی خواهد بود، مگر در موارد استثنایی که هیئت مدیره با توجه به شرایط و اوضاع و احوال پرونده، مبلغ هزینه‌های داوری بابت هر یک از دعوای اصلی و متقابل را جداگانه تعیین نماید.

۵- چنانچه هر یک از طرفین سهم خود بابت هزینه‌های داوری را پرداخت نکند، طرف دیگر می‌تواند برای جلوگیری از تعلیق یا خاتمه داوری، به عنوان جایگزین طرف ممتنع اقدام به پرداخت نماید. نحوه تسهیم هزینه‌های داوری به شرح مقرر در ماده ۵۸ «قواعد داوری» حاضر از سوی داور و در رأی داوری تعیین خواهد شد.

۶- عدم پرداخت هزینه‌های داوری ظرف مهلت تعیین شده از سوی دبیرخانه به منزله استرداد درخواست مربوط به دعوای اصلی یا متقابل است که برای آن هزینه‌ای مطالبه ولی پرداخت نشده است.

ماده ۵۴- مبنای محاسبه حق‌الزحمه داوری

بر اساس نظریه‌های مشورتی اداره حقوقی قوه قضاییه به شماره ۷/۹۴/۸۰۴ مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۱۶ و شماره ۷/۱۴۰۲/۱۶۶ مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۳۰ در تعیین هزینه‌های داوری در دعوای مالی همواره ارزش واقعی خواسته ملاک عمل است و در دعوای غیرمالی نیز مطابق آیین‌نامه حق‌الزحمه داوری مصوب ۱۴۰۱/۰۶/۰۵ رئیس قوه قضاییه اقدام می‌شود و مقررات راجع به تقویم بهای خواسته ناظر بر طرح دعوا در دادگاه است و نسبت به داوری تسری ندارد. ارزش واقعی خواسته به طرق مقتضی، از جمله اعلام متقاضی داوری یا تشخیص هیئت مدیره، تعیین و ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۱: در مواردی که از تاریخ انعقاد قرارداد و انجام معامله بیش از ۵ سال سپری شده باشد، حکم فوق جاری نخواهد بود و موضوع خواسته باید مجدداً ارزیابی شود. در این فرض ارزش روز موضوع خواسته ملاک تعیین هزینه‌های داوری خواهد بود.

تبصره ۲: در دعاوی غیرمالی، بر اساس تبصره ۲ ماده ۲ آیین نامه حق الزحمه داوری، در صورتی که پیچیدگی موضوع و یا میزان تلاش داور اقتضای حق الزحمه بیشتری داشته باشد، در صورت تقاضای داور و حسب تشخیص کانون، حق الزحمه تعیین می گردد و امکان اخذ حق الزحمه داوری بیش از تعرفه مقرر در آیین نامه مذکور وجود دارد. به طور کلی، در تعیین هزینه های داوری در دعاوی غیرمالی، تشخیص و ارزیابی هیئت مدیره ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۳: در هر صورت، حداقل حق الزحمه داوری برای داور منفرد و نیز هر یک از اعضای هیئت داوری ۱۰ میلیون تومان (معادل ۱۰۰ میلیون ریال) خواهد بود.

ماده ۵۵- خسارت تأخیر تأدیه

طرح ادعای مطالبه خسارت تأخیر تأدیه، اعم از اینکه بر مبنای شرط وجه التزام مقرر در قرارداد تعیین شده و مبلغ آن از سوی خواهان اعلام گردد یا بر مبنای شاخص اعلامی بانک مرکزی و مطابق با ماده ۵۲۲ قانون آیین دادرسی دادگاه های عمومی و انقلاب مطالبه گردد و اعم از آنکه ضمن دعوی اصلی یا طی دعوایی مستقل انجام شود، مستلزم پرداخت هزینه های داوری به شرح مقرر در این دستورالعمل است.

ماده ۵۶- کسورات حق الزحمه داوری

مطابق صریح بند ۱ ماده ۱۰ اساسنامه کانون، ده درصد از حق الزحمه هر داوری به عنوان سهم کانون و ۲ درصد از هزینه های داوری به عنوان سهم دبیرخانه «کانون» کسر خواهد شد. با احتساب کسورات مذکور، نصف حق الزحمه متعلق به داور در ابتدا پرداخت می گردد و باقی مانده آن پس از ابلاغ رأی از سوی داور پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱: داور باید یک نسخه از رأی داوری و مستند ابلاغ رأی داوری را به کانون تسلیم کند تا بخش باقی مانده از حق الزحمه داوری، به وی پرداخت گردد.

تبصره ۲: داوران تحت هیچ شرایطی نمی توانند هیچ مبلغی تحت عناوین حق الزحمه داوری و امثال آن از اصحاب دعوا مطالبه کنند. در صورت تخلف از مفاد این مقرره، با داور متخلف برابر مقررات حاکم رفتار خواهد شد.

ماده ۵۷- اعطای مهلت برای پرداخت هزینه های داوری

در موارد استثنایی و تحت شرایطی خاص، کانون می تواند برای پرداخت هزینه های داوری به متقاضی مهلت مناسب اعطا کند.

ماده ۵۸- اتخاذ تصمیم راجع به تسهیم هزینه های داوری

«داور» باید ضمن رأی داوری، در مورد هزینه های داوری و نحوه تسهیم آن بین طرفین اتخاذ تصمیم کند. «داور» در تسهیم هزینه های داوری ضوابطی چون تقصیر یا حقانیت هر یک از طرفین، واهی بودن دعوی مطروح و به طور کلی رفتار طرفین را

در آغاز و پیشبرد جریان داوری در نظر بگیرد. در صورت توافق طرفین درباره نحوه تسهیم هزینه‌ها، «داور» باید آن را لحاظ نماید.

فصل هفتم: سایر مقررات

ماده ۵۹- معافیت از مسئولیت

مسئولیت هیئت مدیره، کارکنان «کانون»، اعضای «دیوان داوری کانون»، «داور» و داور اضطراری، از حیث اجرای مقررات مربوط به داوری، تحت «قواعد داوری» و سایر آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های «کانون» همان است که به موجب قوانین مربوط مقرر شده است و مسئولیت دیگری متوجه ایشان نخواهد بود.

ماده ۶۰- زمان لازم‌الاجرا شدن

این «قواعد داوری» در اجرای ماده ۲۰ اساسنامه کانون داوران حرفه‌ای استان آذربایجان شرقی مصوب ۱۴۰۳/۰۵/۲۸، در ۶۰ ماده و ۲ پیوست در تاریخ در هیئت مدیره کانون داوران حرفه‌ای استان آذربایجان شرقی تصویب گردید. این آئین‌نامه از تاریخ لازم‌الاجرا است.

پیوست ۱: رسیدگی سریع

ماده ۱- درخواست رسیدگی سریع

۱- هر يك از طرفین می تواند هم زمان با درخواست داوری و حداکثر تا زمان نصب داور، از «کانون» درخواست رسیدگی سریع نماید، مشروط بر اینکه:

الف - مبلغ خواسته واقعی، شامل مجموع مبالغ دعوای اصلی و متقابل، بیش از ده میلیارد ریال در داوری های داخلی، یا بیش از یکصد هزار یورو در داوری بین المللی نباشد؛ و
ب- طرفین به طور صریح بر رسیدگی سریع توافق کنند.

۲- «کانون» می تواند با توجه به شرایط و اوضاع و احوال، از جمله ماهیت و پیچیدگی پرونده، ابعاد فنی و تخصصی موضوع، نوع و تقویم خواسته، درخواست رسیدگی سریع را نپذیرد و یا پس از مشورت با «داور»، جریان رسیدگی سریع را متوقف کرده و «قواعد داوری» را اعمال نماید.

ماده ۲- تعداد داوران

رسیدگی سریع توسط «داور» منفرد انجام می شود. در صورتی که «موافقت نامه داوری» تعداد داوران را بیش از یک نفر ذکر کرده باشد، طرفین با موافقت بر رسیدگی سریع، از تراضی سابق خود بر صلاحیت هیئت داوری عدول می کنند.

ماده ۳- جریان رسیدگی

۱- مقررات مربوط به لزوم تنظیم و امضا یا تأیید «قرارنامه داوری» در ماده ۳۳ «قواعد داوری»، در رسیدگی سریع اعمال نمی شود.

۲- جلسه مدیریت پرونده بر اساس ماده ۳۰ «قواعد داوری»، باید به محض تسلیم پرونده به «داور» برگزار شود. «کانون» ممکن است این مهلت را بنا به درخواست مستدل «داور» یا به تشخیص خود، در صورت لزوم تمدید کند.

۳- در رسیدگی سریع، جلسه استماع برگزار نمی شود، مگر آنکه طرفین خلاف آن توافق کنند یا «داور»، برگزاری جلسه استماع را ضروری تشخیص دهد.

۴- در رسیدگی سریع، «کانون» و «داور» می توانند حسب مورد مواعد را کاهش دهند.

ماده ۴- صدور رأی

در داوری‌های داخلی، رأی باید ظرف ۲ ماه و در داوری‌های بین‌المللی، ظرف ۴ ماه از تاریخ قبولی «داور» صادر شود و این مدت قابل تمدید نیست. در صورت عدم امکان صدور رأی در این مدت، «کانون» می‌تواند اعمال قواعد رسیدگی سریع را متوقف کرده و «قواعد داوری» را اعمال کند.

ماده ۵- هزینه‌ها

هزینه داوری برای رسیدگی سریع بر اساس آیین‌نامه هزینه‌های داوری مرکز داوری اتاق ایران تعیین می‌شود.

ماده ۶- قاعده کلی

در موضوعاتی که به موجب نص صریح این پیوست امکان رسیدگی سریع راجع به آنها پیش‌بینی نشده است، «دیوان داوری کانون» و «داور» باید بر اساس «قواعد و آیین داوری» عمل کنند.

پیوست ۲: داور اضطراری

ماده ۱- درخواست صدور دستور موقت توسط داور اضطراری

۱- هر یک از طرفین که نیاز فوری به صدور دستور موقت مطابق ماده ۳۴ این قواعد را داشته باشد، می تواند تا قبل از نصب داور، درخواست خود برای نصب داور اضطراری و صدور دستور موقت توسط داور اضطراری را به دبیرخانه «کانون» تسلیم کند، مگر آنکه طرفین خلاف آن توافق کنند.

۲- درخواست صدور دستور موقت توسط داور اضطراری باید شامل موارد زیر باشد:

الف - مشخصات کامل طرفین، از جمله شامل شماره ملی برای اشخاص حقیقی و نام، شماره ثبت، شناسه ملی و کد اقتصادی برای اشخاص حقوقی، همراه با ذکر نشانی پستی و الکترونیکی و هرگونه اسناد مثبت سمت، در صورتی که دعوا به نمایندگی طرح شده باشد؛

ب - شرح مختصری در مورد ماهیت اختلاف و خواسته دعوا؛

پ - شرح دلایل فوری بودن درخواست؛

ت - بیان دلایلی که بر اساس آن، متقاضی خود را محق صدور دستور موقت می داند؛

ث - شرح خسارتی که در صورت صادر نشدن دستور موقت ایجاد خواهد شد؛

ج - رونوشت «موافقت نامه داوری».

۳- پس از دریافت درخواست نصب داور اضطراری، دبیرخانه «کانون» آن را برای طرف مقابل ارسال می نماید.

۴- در صورتی که ظرف ۱۰ روز از تاریخ درخواست صدور دستور موقت توسط داور اضطراری، درخواست داوری حسب مقررات ماده ۹ «قواعد داوری» به «کانون» ارائه نگردد، «کانون» رسیدگی داوری اضطراری را متوقف می کند.

ماده ۲- نصب داور اضطراری

در صورتی که «کانون» درخواست صدور دستور موقت توسط داور اضطراری را قابل پذیرش تشخیص دهد، ظرف ۳ روز از تاریخ درخواست و دریافت هزینه های داوری اضطراری، اقدام به نصب داور اضطراری می کند.

ماده ۳- جرح

هر یک از طرفین می تواند ظرف ۴ روز از زمان اطلاع از نصب داور اضطراری یا اطلاع از اوضاع و احوالی که منجر به تردید در استقلال و بی طرفی داور اضطراری شود، درخواست جرح کند.

ماده ۴- رسیدگی

- ۱- داور اضطراری می‌تواند نسبت به ایرادات طرح شده در خصوص صلاحیت خود رسیدگی کند.
- ۲- داور اضطراری ظرف ۲ روز از زمان دریافت پرونده، جدول زمان‌بندی را تنظیم نموده و به اطلاع طرفین و «کانون» می‌رساند.
- ۳- «کانون» می‌تواند مواعید پیش‌بینی شده در «قواعد داوری» را جهت رسیدگی به درخواست صدور دستور موقت توسط داور اضطراری کاهش دهد.

ماده ۵- صدور دستور موقت توسط داور اضطراری

- ۱- داور اضطراری باید تصمیم خود نسبت به قبول یا عدم قبول درخواست صدور دستور موقت را ظرف ۱۰ روز از زمان نصب اعلام نماید، مگر آنکه در شرایط استثنایی، «کانون» این مهلت را تمدید نماید.
- ۲- تصمیم داور اضطراری باید به تأیید «دیوان داوری کانون» برسد.
- ۳- اختیار داور اضطراری بعد از نصب داور زایل می‌شود. «داور» می‌تواند تصمیمات داور اضطراری، شامل تصمیم به اعلام صلاحیت و رد یا قبول درخواست دستور موقت را مورد تأیید، اصلاح یا ابطال قرار دهد.
- ۴- تصمیم داور اضطراری برای طرفین الزام‌آور است. طرفین باید به فوریت دستور موقت صادره را اجرا نمایند.
- ۵- در صورتی که ظرف ۹۰ روز از صدور دستور موقت اضطراری، «داور» نصب نگردد یا رأی توسط «داور» صادر شود یا داوری خاتمه پیدا کند، دستور موقت توسط داور اضطراری بلااثر خواهد شد.

ماده ۶- هزینه‌ها

- در مورد نحوه تخصیص هزینه‌های مربوط به صدور دستور موقت، داور اضطراری اقدام به اتخاذ تصمیم می‌کند؛ تصمیم نهایی در این مورد با «داور» خواهد بود.

ماده ۷- قاعده کلی

- در موضوعاتی که به موجب نص صریح این پیوست امکان نصب داور اضطراری راجع به آنها پیش‌بینی نشده است، «قواعد داوری» اعمال می‌گردد.

